

Od Ronald do Perice Ognjenovića?!

SDS u Banjaluci ne postoji. Ovo je definitivan stav nakon izbora za savjete mjesnih zajednica. Osvojili su više mandata nego što ima prstiju na jednoj ruci, ali manje od onog što je tvrdio portparol SDS-a Stevan Salatić – ukupno 19 mesta! I to od 90 kandidata, koliko su ih ponudili na svojim listama. Ostali su bez većine u sve i jednoj mjesnoj zajednici. Sramotno malo za najveću opozicionu stranku u najvećem gradu u Republici Srpskoj.

Borba bez rukavica

Izbori su produbili i još jedan veliki sukob u banjalučkom SDS-u, koji tinja već duži period. Milan Radović i Davor Šešić su otvoreno okrenuli jedan protiv drugog. Obojica ne štede na optužbama ko to od njih dvojice nije radili na terenu. Milan Radović, kažu oni koji su do detalja pratili izbornu kampanju, nije se pojavljivao ni na tribinima za mjesne zajednice. Na kraju, Radović je dobio podršku rukovodstva stranke, a Šešić ostao na izlaznim vratima.

Trećina članova protiv

Na sve to ostaje znak pitanja iznad glave, jer je Milan Radović slavodobitno saopštio da je konsolidacija stranke u Banjaluci završena samo deset dana prije izbora za savjete mjesnih zajednica. Međutim, i izborna skupština banjalučkog SDS-a ostala je pod velikim upitnikom. Naime, prema saznanjima Faktor magazina, Gradski odbor SDS-a Banjaluka broji 310 članova. Na Izbornoj Skupštini bilo je prisutno 210. Na glasanju je njih 13 bilo protiv izbora Milana Radovića. Dakle, prema toj računici bar jedna trećina odbora ne podržava čovjeka kojeg je u Banjaluci instalirao Mirko Šarović.

Pitanje za milion dolara

Iako je predsjednik stranke Mirko Šarović uspio ubijediti Predsjedništvo SDS-a da je Radović dobar izbor, pojedini veliki odbori poput onog u Tesliću, ne mire se sa tim. Ugledni članovi SDS-a u Tesliću, otvoreno, na društvenim mrežama pišu, "kako bi u politici logično rezultat trebao biti osnovno mjerilo bilo kakve vrijednosti, ali gdje prestaje logika tu počinje Banjaluka i njeni tajkuni....". Pisali su, otvoreno stajući na stranu Davora Šešića.

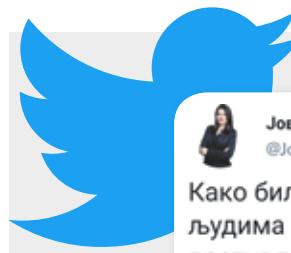
Zanimljiva je i rečenica: "Ima neki tajkun koji je juče došao u stranku, ni godinu nije prošlo već misli da je preuzme. Zaj...o se u startu. Imali smo mi posla i sa većim bolesnicima, a s iskustvom postali smo vrlo efikasni u primjeni terapija". Napisao je ovo, na mrežama, aktivista SDS-a iz Teslića. Pogodite na koga je mislio.

V.S.

FAKTOR
Izdavač:
A Media d.o.o
Gundulićeva 33/4
Banja Luka

direktor: Drahmi Misnik
zamjenik glavnog i odgovornog urednika: Zoran Šarenac
redakcija: info@faktormagazin.ba, desk@faktormagazin.ba
marketing: marketing@faktormagazin.ba
faktormagazin.ba
štampa i distribucija: N.I.G.D. Nezavisne novine, Banja Luka
Novine FAKTOR su upisane u Registar javnih glasila RS pod rednim brojem 697
po rješenju broj 07.06/053-46/21-2
Sedmično izdanje, svakog četvrtka, latiničnim pismom

Jovana Stojković
@Jovana1244

„Kako bilo šta objasniti ljudima koji onog ko je protivpravno bombardovao njihovu zemљу zabranjenim oružjem, dоживљавају миротворcem?“

9:03 · 01 mar 22 · Twitter for Android

Jovana STOJKOVIĆ

Kako bilo šta objasniti ljudima koji onog ko je protivpravno bombardovao njihovu zemљu zabranjenim oružjem, dživljavaju mirotvorcem?

Darko Tomas
@TomasDarko

„Prњавор је једина локална заједница у Републици Српској која је помогла дјеци која болују од ријетких болести, обиљежавајући тако Међународни дан ријетких болести.“

„ „

Darko TOMAŠ

Prnjavor je jedina lokalna zajednica u Republici Srpskoj koja je помогла djeci koja boluju od rijetkih bolesti, obilježavajući tako Međunarodni dan rijetkih bolesti.

Владимир Терзић
@adv_terzic

„Ne bih da smetam, ali samo da pitam, kako će se vršiti plaćanje gasa ako stane platni promet sa Rusijom?“

„ „
Pitam za Nemce.
11:11 · 01 mar 22 · Twitter for iPhone

Vladimir TERZIĆ

Ne bih da smetam, ali samo da pitam, kako će se vršiti plaćanje gasa ako stane platni promet sa Rusijom?

Imovinski kartoni gradonačelnika u Srpskoj

**Vodi
nas
bogata
sirotinja**

Krije milione?!

Gradonačelnike dva najveća grada u Republici Srpskoj izdržavaju mama i tata. Prvi ljudi ostalih gradova listom imaju kredite, ali ipak vole i nekretnine. Potpuno paradoksalno zvuči podatak da je Draško Stanivuković prijavio da nema imovine, a zna se da je njegova porodica imućna i da se njihovo bogatstvo procjenjuje na desetine miliona maraka. Uostalom, on to ni ne krije. Jedna od najvećih vila, a u kojoj živi upravo gradonačelnik, vrijedna je nekoliko miliona maraka.

Pozlaćeni podovi, tzv. stil Luj XVI i luksuz vrijedan toliko da posluži kao bogata kulisa za snimanje spotova regionalnih muzičkih zvijezda. Ipak, u imovinskom kartonu - ništa.

Draško Stanivuković je podstanar u svom zlatu i vozi automobile vrijedne stotine hiljada maraka koje, očigledno, ne želi da prepiše na svoje ime. Ili mu tako više odgovara kako bi ponovo zamazao oči građanima. A možda mu i roditelji ne daju da upravlja zajedničkom imovinom?! Neka se igra dijete javnim dobrom. Zna se ko će tada biti na gubitku.

ŽIVOT SA RODITELJIMA U TRIDESETIM

Ljubiša Petrović, gradonačelnik Bijeljine je dijete sa sela i on to ne krije. A i zašto bi. Živi u porodičnom domaćinstvu sa ocem i majkom. Opet možda i razumljivo, ali ipak za mnoge naše građane je neshvatljivo da neko sa 34 godine života živi sa roditeljima i upravlja gradom od stotinjak hiljada ljudi. I ostali gradonačelnici žive od kredita, ali i raspolažu pozamašnom imovinom. Izuzetak je Slobodan Javor, gradonačelnik Prijedora, koji je prijavio minimalna primanja i imovinu.

SIROMAŠNI MILIONER

Draško Stanivuković je u imovinskom kartonu naveo primanja od svega 2.863 KM. To nije njegova stvarna plата, jer ona prelazi 5000 KM, već je vjerovatno umanjio za iznos koji, kako je tvrdio, daje u druge svrhe poput stipendija, donacija i sličnih davanja na mjesecnom nivou. Ne želimo da vjerujemo da je namjerno umanjio iznos mjesecnog primanja kojeg se nije odrekao, već ga uzima i onda pokušava da glumi Robina Huda.

Naveo je da ima kuću u jednoj banci i da potom osnovu još duguje 9.587,19 KM. Nekada je govorio da je u to zaduženje ušao kako bi isfinansirao neku predizbornu kampanju.

I to je sve što je gradonačelnik Banjaluke naveo u imovinskom kartonu, iako mu prijavljena plata nije dovoljna ni za odjela koja redovno mijenja i javno pokazuje, kad već nema umještost vodenja grada. A kada je vanjschina bitna, zna se šta nedostaje. Što bi rekao naš narod, okolo gladac-unutra jadac.

Na posao, hvalio se na početku mandata, dolazi privatnim automobilom. To čini i danas, međutim taj automobil, iako je gotovo svakodnevno parkiran ispred zgrade Gradske uprave, a vrijedan je oko 130.000 KM, očigledno se ne vodi na njemu već na nekom drugom članu porodice.

U nekoliko navrata je, na početku mandata, plaćao sitnije račune, kako je govorio svojim novcem. Očigledo je i tada pare vadio iz tatinog novčanika pa zbog toga ostali članovi njegove porodice ne dozvoljavaju da im vodi finansije.

Sve u svemu, Draško Stanivuković je, sudeći po papirologiji, siromašni milioner koji ima samo mjesecna primanja na nivou potrošačke korpe četvoročlane porodice,

a živi u stvarni milijoner. To što mu je

2014. godište, koji je procijenio na 55.000 KM. I to je sve.

Zanimljivo je da i on ima kredit tj. pozajmicu, ali ne kao Draško Stanivuković već manji iznos. Za otplate mu je ostalo 5.000 KM. Centralnu izbornu komisiju obavijestio je da živi sa roditeljima, da je sva imovina na očevo ime i da se bave poljoprivredom. Za automobil je naveo nabavnu vrijednost. Pojasnio je da mu je neto plata, na mjestu gradonačelnika, 5.619,77 KM.

Osoba koja je izabrana da obavlja jedan ozbiljan posao vođenja većeg grada, a uz to živi sa roditeljima, i ima 34 godine, iz ugla našeg mentaliteta, izgleda poprilično "hmmm".

TEK OZBILJNO UŠAO U POLITIKU

Slobodan Javor, gradonačelnik Prijedora tek je nedavno ušao u visoku politiku. Vođenje trećeg grada

Slobodan JAVOR FOTO: TVK3

po veličini preuzeo je u nimalo jednostavnom vremenu, kada se o toj lokalnoj zajednici pričalo ne zbog hladne Sane, već afera, koje još nisu do kraja raspotpjane.

Prijavio je ukupna primanja u 2021. godini od tek 18.900 KM. Od nekretnina ima plac u Gomionici koji je procijenio na 20.000 KM te automobil Krajsler od 7000 KM. Dakle, i on živi kod rodi-

Ljubiša PETROVIĆ FOTO: bntv

Zoran STEVANOVIC

BEOGRAD

Pojasnio je da ima stan u Zvorniku, stan u Beogradu, neke parcele u Beogradu na kojima se grade zgrade, stan u Crnoj Gori i poslovni prostor u BiH vrijedan 260.000 KM. Upisao je u imovinski karton i vlasništvo u četiri firme. U dvije je stopostotni vlasnik, dok u druge dvije ima po pedeset odsto kapitala.

Ljubiša ČOSIĆ

telja ili kao podstanar. U imovinskom kartonu je naveo i da ima kredit od 35.000 KM koji bi trebalo da otplati na kraju 2025. godine

„JOŠ U PUNOJ SNAZI“

Zoran Stevanović, gradonačelnik Zvornika stari je politički vuk. Na čelu grada smještenog na obroncima Mamejice nalazi se već četvrti mandat, ili više od 16 godina.

Za to vrijeme stekao je pozamašnu imovinu, ali napomena da je on i prije i danas ugledni privrednik sa obe strane Drine. Bio je jedno vrijeme i suvlasnik Vi-

Mirko ĆURIĆ

U DOBOJU SVE POD KONTROLOM

Boris Jerinić, gradonačelnik Doboja prijavio je platu od 5.600

Boris JERINIĆ

BEZ PUNO DETALJA

Ljubiša Čosić, gradonačelnik Istočnog Sarajeva kratko i jasno. Godišnja plata 30.000 KM. Imovina, stan od 180.000 maraka i kredit od 54.000. I dvoje dje-

ce. To je to.

DOMAĆIN SA SELA

Milorad Simić je takođe prekaljen u lokalnim političkim vodama. Ovaj, novoizabrani stari, gradonačelnik Dervente prijavio je pozamašnu imovinu.

Isto kao i drugi gradonačelnici, naveo je da ima kredit od 200.000 KM.

Za suprugu je rekao da posjeduje stan u Srbiji i automobil vrijedan 50.000 KM. I ona ima kredit, ali znatno manji – 30.000 KM i nešto ušteđevine.

NA JUGU NIJE TUŽNIJE

Mirko Ćurić, gradonačelnik Trebinja od imovine je prijavio da ima automobil vrijedan 8000KM. Otplaćuje i on kredite i to dva u vrijednosti gotovo 80.000 maraka.

Po svemu sudeći, i on živi u porodičnom domaćinstvu sa roditeljima, ali nije ništa navodio u imovinskom kartonu. Ni za suprugu, takođe, nije naveo ništa.

Dakle, nema imovine niti primanja.

Milorad SIMIĆ

I konačno, jedan je od rijekih koji nema kreditnih zaduženja.

Godišnja plata mu je oko 70.000 KM. Zanimljivo da osim plate gradonačelnika prima i 12.000 honorara godišnje, ali nije detaljisao od čega ili koga.

I ŠLAG NA KRAJU

Zoran Adžić, gradonačelnik Gradiške, jedan je od najbogatijih gradonačelnika.

Prijavio je da posjeduje imovinu vrijednu više od pola miliona KM, preciznije 570.000 KM. Kad se to razlista dođemo do stana u Gradišci, porodičnog imanja u Topoli i apartmana na Jahorini. Uobičajeno kao i svi što posjeduju i on ima automobil, ali star osam godina.

Nema kredita, a prima godišnju platu od 50.100. KM.

E sad... i supruga mu je prijavila imovinu vrijednu 210.000 KM.

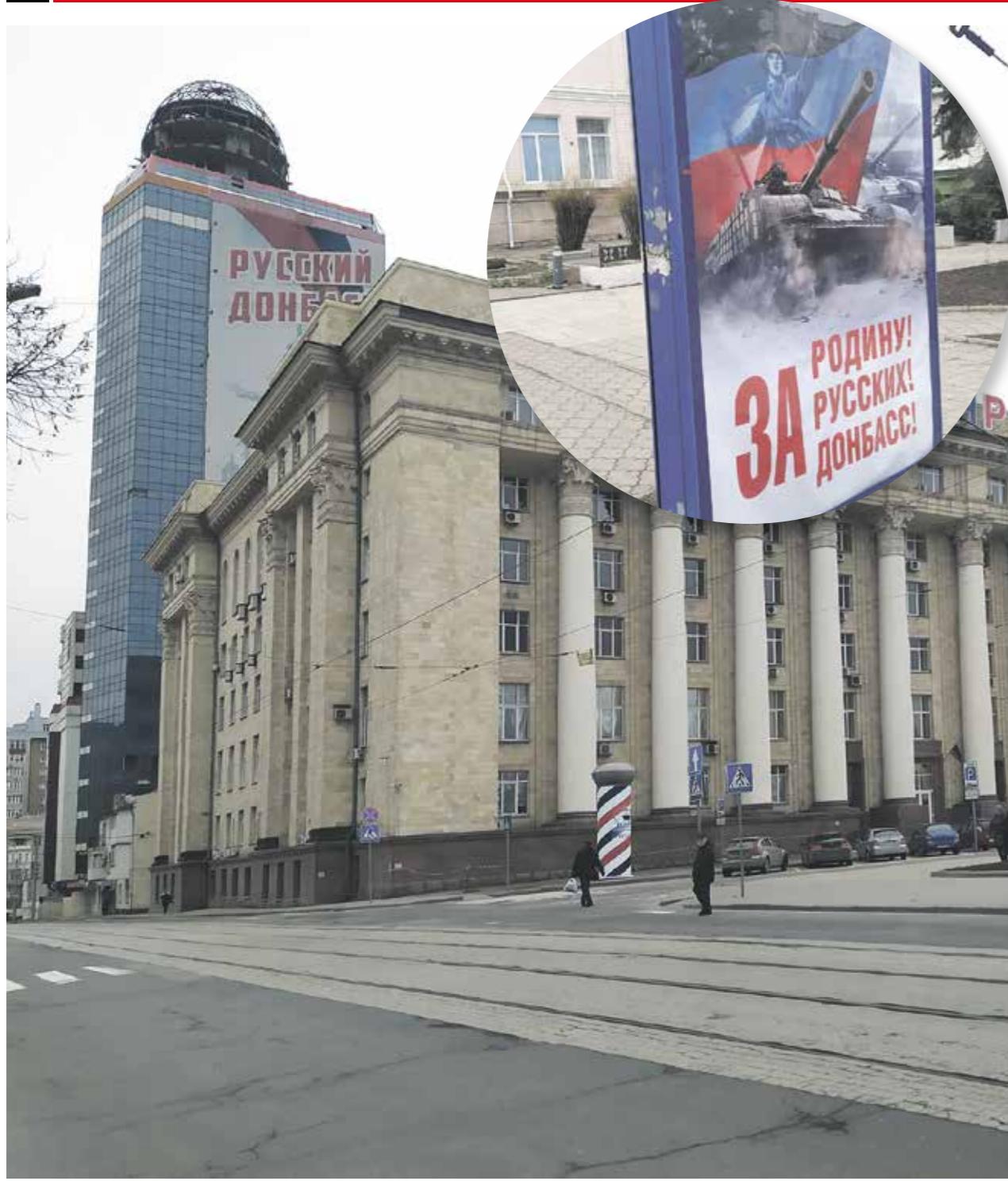
Stan u Beogradu, poslovni prostor u Gradišci, automobil i nešto ušteđevine. Sve u sve му, imovina Adžića vrijedi nešto malo manje od milion maraka.

I.B.

U zemlji beznogog dvoglavnog orla

FAKTOR NA PRVOJ LINIJI: Sve o sukobu Rusije i Ukrajine

Tekst i foto: Даниэль Симич

Sjedim na parkingu između željezničke i autobuske stanice. Vozač čeka da voz stigne u Rostov na Donu, pa da krenemo u Doneck. Sa radija ide vesela muzičica i neki komičari se šale u duhu humorističkog program Srpskog radija Banja Luka.

Jumor FM. Vozač gleda videe u kojim majstori na stvaralački način rješavaju vodoinstalaterske probleme.

To je nadrealno ili jednako komično u atmosferi mog dolaznog sangučeta, punog poruka: Gdje si? Jesi li živ? Vraćaj se nazad! Javi se čim pročitaš... i naravno najčešća: Kakvo je stanje?

Do Donecka se iz Rostova uglavnom ide ovako. Kola bez ikakvih oznaka da su taksi vozilo vas dovezu do granice, a sa druge strane vas čeka drugi, isti takav automobil. Ulaze još dva Rusa i idemo. Gleđam koliko mu oni daju para, pa dajem i ja. 1200 rubalja. Niko ne priča o ratu. Ni o čemu. Opet se, na pravcu prema Taganrogu, Marijupolu i Donecku čudim kružnom toku sa semaforima. Šutimo. Svi bleje u telefonu sem vozač. Četvorica smo u kolima. Potom se, kad smo došli do jermenskog naselja, Mjasnikovski rejon, iza mene momak uzvikuje glasno da su bombardovali aerodrom u Kijevu. Javljuju mu na Telegram prijatelji koji tamo žive. Salju snimke. U Harkovu je predgrađe rusko. Mariupolj zauzet. Dešant na Odesu.

Ispostaviće se kasnije, da je samo prva stvar tačna. Još smo tad u kolima utvrđili da je fotografija kako se ruskog zastava postavlja na zgradu Harkovske oblasti, snimak iz 2014. godine.

Pred granicom polukružni šatori, kamioni i autobusi Ministarstva za vanredne situacije Rusije. Primaju izbjelice. Popisuju i šalju daљe. Uzimamo stvari iz gepeka i idemo u pravcu iz kojeg se bježi. Crna Lada Granta, vozač se zove Jana. Broj registracije i telefona. Udača!

Skromni natpis na bijeloj podlozi: Punkt propuska. Kod Rusa redovni problemi. Prošli put, noseći pasoš koji ima žuto-plavu krpu umjesto zastave, zadržali su me preko sat vremena. Znate, naša je zemlja u

režimu epidemije, moguće je ući samo direktnim letom... Onda me smakoše sa graničnog prelaza i odvedoše u veliku prostoriju. Na ormaru otvorenih i potpuno praznih polica nalazi se samo Putinova fotografija, pancir i šljem. Kraj mene je novinar Rusija Danas na engleskom. Vjerovatno rade bezbjednosne provjere. Začudo, mene puštaju prije njega. Još me građanin pita: Imate li neko pitanje za nas?

U DNR ne samo da me nijesu propustili odmah kako sam mislio, već su me poslali u mali kavez odmah do ničije zemlje. Sa krovom pod koji se sklanjam od kiše i šank stolom gdje spuštam ranac. Još dohvata ruska mreža. Jedva čujem vozača iz Rostova

kako pita da li sam prešao, jer sa druge strane kola namjeravaju da idu bez mene. Čim su mi udarili pečat, zvoni telefon i umirućim signalom javljaju mom saputniku da me čekaju.

Jana je žensko. Ima kose, ali plave oči. 50 godina. Instruktor je ekstremne vožnje. Na pitanje je li mirno u Donecku, govorи: Jeste, mirno je. Noćas su me probudili. Samo gruva. Na skretanju za mjesto Kalinovoe, vadim aparat da fotografijem, jer je Kalinovik još jedino mjesto u Srpskoj u kojem nije sam bio. Jana kaže: Ne mojte! Od prije nekoliko dana to je krivično djelo. Zaprijećena kazna je 15 godina. - Dobio sam akreditaciju, kažem. - U redu, ali to radi kad ne budeš sa mnom.

Možebit' ima tik, stalno se sitno nakašljava. Iz zvučnika ide glasno neki ruski trep. Opet šutimo. Najednom kaže:

- Ako stignemo do Donecka, gdje trebate vi?
- U Centar. Trg Lenjina. A što kažete ako? Šala?
- Da. Ali treba proći Harcisk.

Usput na izvjesnim razdaljinama vidim jedan desantni oklopni transpoder, a zatim i tri tenka. Ali nijesu to tenkovi iz našeg rata. Nov,

sa reaktivnim oklopom i laserskim mjerama udaljenosti koji se sijaju. Na blokpostu pred Amvrosijevkom prolazimo normalno. Niko nas ne zaustavlja ni u Harcisku. Putem preko Makeevke, kraj neke džamije za koju kaže da je ciganska, stižemo u Doneck.

Smijao sam se kada Jana kaže kako padaju granate, a saobraćajci Policije DNR stoje i hvataju radarom. Ali u Donecku je sve tako. LJudi su beskrajno smirenji i disciplinovani. U prevozu plaćaju kartu tako što u pretovarenom autobušiću, dodaju kovanice skroz do vozača, koji im ni ne vraća kartu nazad.

Tek kad staneš u krater koji je napravio minobacaš od 120 metara, na mjestu gdje si juče prošao, shvatиш da postaješ mjesni žitelj. Prestaje sva patetika.

Ostaje samo osjećaj dužnosti. Jedini sam iz Dejtonskog Dolina Plaća, koji uz to i samoinicativno izvještava sa ove strane.

Protiv čete žuto-plavih, preplaćenih Nevladinića.

Zato ostajem tu do daljnog. LJudi šetaju pse. Nedostatak muškinja po

Kraj za opoziciju

NEŠIĆ I JOVIČIĆ

**DNS prelomio,
Nešić i Jovičić kandidati!**

Nakon što se predstavnici SDS-a i PDP-a nisu javili na poziv za sastanak i dogovor o daljem opozicionom djelovanju, DNS će sa preostalim partnerima u izborni proces krenuti samostalno.

„Mi smo već donijeli odluku koja treba da se potvrdi na organima stranke, a već je izvjesno da će kandidati za pozicije predsjednika Republike Srpske i člana predsjedništva BiH biti Radislav Jovičić i ja kao predsjednik stranke”, kaže za Faktor Nenad Nešić.

On tvrdi da stranka ima dovoljno kapaciteta da zajedno sa SNS-om i još nekoliko manjih stranaka u Republici Srpskoj postigne dobar rezultat, i u okolnostima kada postoje nesuglasice i u opoziciji i vlasti, bude treći put koji će građani

prepoznati i podržati.

Izjednačeni

U DNS-u tvrde da im nije drago što nije postignut dogovor sa Mirkom Šarovićem i Branislavom Borenovićem, ali da oni ne žele da budu u savezu kojim komanduje Nebojša Vukanović i strane ambasade.

„SDS i PDP su već podijelili pozicije i poнашају se kao da mi ne postojimo, što nismo mogli da prihvativimo, pa smo sada došli do toga da će Jovičić na megdan sa Jelenom Trivić, a do juče su bili u zajedničkom frontu“, kaže u DNS-u.

Faktor nezvanično saznaće da je DNS pregovarao i sa Draškom Stanivukovićem, ali da on u ovom trenutku nije bio kadar da doneše sličnu odluku.

„Istraživanja popularnosti, koja su trebala biti osnov za izbor

kandidata, pokazala su da Stanivuković i Trivić uživaju podjednaku popularnost i da je kandidatura Jelene Trivić bila preuranjena te donesena u PDP-u bez prethodne konsultacije sa partnerima jahorinskog sastanka opozicije. Sve ide ka tome da SDS kandiduje Mirka Šarovića i da se priča završi na tome“, tvrde u DNS-u.

Trojac bez kormilara

NEŠIĆ: VUKANOVIĆ MI NIŠTA NE ZNAČI

„Protiv gospodina Šarovića nemam ništa, mogu da kažem da njegovo političko iskustvo ima malo koji političar na političkom nebū u Republici Srpskoj. Ali, SDS se boji Vukanovića.

Ne smiju da kažu šta misle, ne smiju da kažu ono što meni pričaju za njega – ne smiju njemu javno da kažu, nego čekaju da to neko drugi kaže, a to obično kažem ja.

Zašto?!

Pa meni taj Vukanović ne znači ništa. On je izabran na listi SDS-a i tu je bila još i Srpska radikalna stranka i Srpska radikalna stranka Republike Srpske. Vukanović najveću štetu pravi SDS i on je srpski Željko Komšić“, smatra Nenad Nešić.

da i oni već dugo ne učestvuju u sastancima opozicionih lidera.

Predsjednik SPS-a Goran Selak očekuje da će ta stranka osvojiti sedam mandata za Narodnu skupštinu i da će upravo oni predstavljati tas na vagi buduće vlasti u Republici Srpskoj. Ipak, već viđeni trio Nešić-Selak-Stanivuković, za sada je ostao samo ideja koja se nije realizovala.

Z.Š.

www.atvbl.rs

NOVI DOMEN

Ruskog kapitala u Sberbank Banjaluka i Sarajevo više nema i banka će bez problema nastaviti da poslige na tržištu BiH, uvjeravaju stanovništvo i klijente u entitetskim agencijama za bankarstvo. ASA banka je kupila sarajevsku poslovnicu Sbera, u Srbiji je to uradila AIK banika, a očekuje se slična transakcija i u Republici Srpsko, gdje je brigu o banci preuzeala Vlada.

„Mnoge je obradovala činjenica da je Sberbanka Banjaluka ostala u sistemu SWIFT kojim se razmjenjuju finansijske poruke te će nakon konsolidacije koja će trajati prilično kratko, banka nesmetano pružati svoje usluge“, rečeno je za Faktor u ovoj banci.

Likvidnost neupitna

Sberbanka je likvidna i problemi nisu nastali greškom u rukovođenju, već geopolitičkim problemima i sankcijama sa kojima je suočen dosadašnji vlasnik banke Sberbank Europe AG. Međutim, i tu je napravljen izuzetak pa se pod sedam ruskih banaka kojima je ukinut finansijski kod, ne nalazi i bečka poslovница, koja je u vlasništvu giganta „Gasproma“, kao i da su sankcionim listama izuzete banke u BiH.

Centralna banka BiH, koja je zadužena za monetarnu stabilnost i da koordiniše rad entitetskih agencija za bankarstvo, prvi put od početka krize u Ukrajini oglasila se 25. februara, umirujućom porukom da klijenti banke neće imati probleme u raspolažanju depozitima i da

građani nisu prepušteni sami sebi.

Presuda za bitkoin

Centralna banka i Agencija za bankarstvo Republike Srpske do sada se nisu oglašavali, zbog presude Okružnog suda u Banjaluci Unicredit banci.

Prvostepeno, banka je obavezna da isplati firmi iz Gradiške, koja se bavi rudarenjem bitkoina, iznos od nevjerojatnih 256 miliona KM te ukoliko se presuda potvrdi na drugostepenom postupku, ukupan iznos bi se popeo na vrtoglavih 330 miliona sa kamata!

„Rezerve te banke su oko 230 miliona, godišnja dobit oko 30 miliona, što laički gledano nije ni blizu dosuđenog iznosa, pa se pretpostavlja da bi firma „Bitminer Factory“ nenadano mogla da preuzme vlasništvo nad bankom“, rečeno je Faktoru u toj firmi.

Trenutno se očekuje da drugostepena presuda, a kako tvrde u advokatskoj kancelariji Čizmović, koja zastupa Unicredit, ona može biti samo vraćanje na ponovno odlučivanje ili povećanje tužbenog zahtjeva na 420 miliona, koliko je po advokatskoj kancelariji Sajić iznosio tužbeni zahtjev.

„Ključna stvar u ovom slučaju je da banka nije opravdala otkaživanje ugovora o otvaranju računa i sud je u ovom slučaju stao na zaštitu tehnologije, što presudu čini revolucionarnom“, rekao je advokat Aleksandar Sajić.

Z.S.

KAKO SU SRBI NA BHRT-u DOBIJALI OTKAZE Dovedeni na nivo statističke greške

Davno je meni rekla jedna fina gospođa, kada je Rajko Radovanović imenovan gore, gdje njega poslaše on će se "uklopiti" sa njima. I "uklopio" se izgleda...

atvbl.rs
BHRT bez odgovora, zašto nije produžen ugovor o radu novinarima iz Republike Srpske

Predrag KOVĀČ

Od ukupno 930 radnika na BHRT-u je do 1. marta radilo 57 Srba iz Republike Srpske. Nakon otkaza srpskim novinarima, uručenim simbolično 1.marta, u ovom tzv. javnom servisu BiH ostalo je 50 Srba. Od toga, 25 u tzv. Sivom (RTV) domu, a preostalih 25 radi u dopisništvu u Banjaluci. Upućeni kažu da je loša kadrovska politika, onih koji su zastupali srpske interese u Upravnom odboru (UO) BHRT-a, dovela Srbe na nivo statističke greške.

Ko je ostao da radi?

Prethodni UO, u kojem je bila Dejan Radovanović Šarenac, kako pričaju Srbi u toj medijskoj kući, nanio je nesagledivu štetu pradnicima tog naroda. Umjesto da traži ono što Srbima pripada po Ustavu BiH, Radovanović Šarenac nije reagovala kada su zapošljavani Srbi na honorarne poslove i ugovore na odre-

đeno vrijeme i tako ih, kako smatraju, ostavila na cijedilu. Zbog toga oni danas ostaju bez posla, dok ima i onih za koje je raspisan konkurs na neodređeno, kao što je Snježana Mačar, koja, pričaju njene kolege, nastavlja da radi. Upiru prstom i na savjetnika generalnog direktora, Predraga Kovača, koji prima platu od čak 2.500 KM. Dobro upućeni izvori u deša-

vanja u ovoj medijskoj kući objašnjavaju zašto je Radovanović Šarenac glasala za Belmina Karamehmedovića i njegov drugi mandat na čelu BHRT-a dok je zauzvrat dobila obećanje (za koje je tvrdila da je ovjerenovo čak i kod notara) da će on zaposliti Srbe koji su na honorarnim i ugovorima na određeno vrijeme. Ispostavilo se, obećanje, ludom radovanje. Nje-

nim srpskim glasom, uz muslimanski Mufida Memije i hrvatski, Zorana Krešića, Karamehmedović je izabran na novi petogodišnji mandat. Čim joj je ugledao leđa, Karamehmedović je, kažu neki od zaposlenih u BHRT, u julu prošle godine počeo da Srbima iz Republike Srpske produžava ugovore na samo mjesec dana, a muslimanima i Srbima iz Feda-

cije BiH na tri mjeseca. **A gdje su penzioneri?** Nakon imenovanja novog UO, u koji je zasjeo Rajko Radovanović, sasvim slučajno Dejanin prezimenjak, Karamehmedović je nastavio sa čistkom srpskih novinara pravdajući otkaze "teškom finansijskom situacijom". To je, tvrde izvori na BHRT, notorno laž, jer je u međuvreme

nu nastavio, a to i ovih dana radi, da zapošjava nove radnike. Radovanović je glasao za otkaze srpskih novinara, a ranije je u izjavi za pojedine medije u Srpskoj kratko rekao: „Vi jednostrano gledate na taj problem, ali to svakako i nije u nadležnosti Upravnog odbora“. Podsjećaju ga u BHRT-u i da mu je bilo poznato da u toj medijskoj kući radi oko 30 penzionera. Radovanović je, pričaju, na prvoj sjednici UO tražio njihovo otpuštanje, ali je kasnije, navodno, nakon "konsultacija iza zatvorenih vrata" s Karamehmedovićem oduštao od svog zahtjeva. Takođe je ostao nijem i na saopštenje tzv. poslovodstva BHRT-a, tj. Belmina Karamehmedovića i Marija Vrankića, direktora BHT1 u kojem je najavljen prekid saradnje sa Srpskom novinskom agencijom (SRNA).

Zakon čuva plate?!

Na spisku za otkaze ugovora o radu na određeno vrijeme, koje je aminovao srpski član UO, nalaze se novinari Bojana Božović, Bojana Mićić, Jelena Popović, Milka Furtula, Goran Janjić, Aleksandar Simić, Stanka Čereković, te stalni honorarni saradnici Marko Marjanović i Filip Marković. Kriterijum za otpuštanje nije poznat, a ne zna se ni ko je sastavljao spisak, potgotovo imajući u vidu da su ostali da rade oni koji su došli u BHRT prije 4-5 mjeseci, a otkaz su dobili oni koji su radili 2-3 godine. Istovremeno, uz Srbe, novinare Informativnog programa, na spisku za otkaze se našlo i nekoliko Bošnjaka, 2-3 novinara iz, uslovno rečeno, sporovoznih re-

dakcija i programa, zatim vozači, čistačice, radnici iz sektora RTV tehnike i imovine, dakle pomoćno osoblje ove medijske kuće. Jedino je direktor BHRT1, Pejka Medić umjesto otkaza za novinare, predložila smanjenje plata generalnog direktora, direktora BHRT1, pomoćnika i savjetnika generalnog direktora i radnika čija plata prelazi 1.700 KM kako bi se solidarisali sa kolegama i zadržali ih na poslu. Međutim, pravna služba BHRT - a obrazložila je da zakonom nije dozvoljeno selektivno smanjenje plata?! Drugi prijedlog Pejke Medić bio je minimalno smanjenje plata za sve zaposlene kako bi zadržili sve potrebne programske radnike. Ni to nije prihvaćeno iako za sve novinare koji su se našli na spisku za otkaze postoje sistematizovana radna mjesta u ovoj kući. Ako postoji višak radnika to sigurno nisu novinari, već, kako navode poznavaci prilika na BHRT-u, brojni vatrogasci, muzičari iz orkestra RTV produkcije, portiri, tehničari i drugi pomoćni radnici. Zbog neargumentovanih prijedloga za otkaze, Pejka Medić je odbila da da saglasnost za otpuštanje radnika, pa je umjesto predloženog plana "menadžmenta", kojeg čine generalni direktor i direktori radija i televizije, uslijedio samostalni plan generalnog direktora o otpuštanju radnika.

Ne mogu biti višak

Ovaj plan je definitivno pripreman mjesecima, a kao izgovor poslužila je teška finansijska situacija u kojoj se ova kuća nalazi de-

ceniju i za sve te godine dok je grčala u dugovima zapošljavala je manadžment BHRT- a da se prilikom zapošljavanja mora voditi računa o nacionalnoj zastupljenosti u BHRT- u prema popisu iz 1991. godine. Na taj zaključak, iako je znao da postoji, Rajko Radovanović se, kažu radnici, nije pozvao. Kao i što se zna i da od 930 radnika u BHRT- u radi samo 50

Srba iz Republike Srpske i da oni ne mogu i ne smiju biti "višak". Republika Srpska bi konično morala da presteane da u upravne odbore i druge značajne pozicije na nivou zajedničkih institucija postavlja ljudi koji zarad ličnog interesa trguju onim što je najsvetije - srpskim imenima i životima. A.C.

KO JE SNJEŽANA MAČAR?

Na Palama se za Mačar može čuti da je ta bivša voditeljka emisije na OSM TV određenim smjenama u vrhu Opštinskog odbora došla do mesta predsjednice Aktiva žena SDS Pale. Upućeni kažu da je, uz određenu pomoć pojedinaca, o kojem se sve zna u toj opštini, rastjeran ogroman broj ljudi vjernih stranci i nanesena šteta od koje se Opštinski odbor SDS Pale još nije oporavio. Navodno je njen ambicija bila da postane poslanik 2018. godine, kako kažu u tom odboru, protiv Sonje Karadžić-Jovičević nije uspjela. (Sada to pokušava jedna novinarka RTV BN, ali o tome uskoro.)

LIČNA KARTA PREDRAGA KOVĀČA

Izbor dugogodišnjeg zamjenika predsjednika SDS Mladena Bosića za direktora RAK-a pratile su brojne kontraverze i odgađanja. Odlazak sa pozicije Bosićevog zamjenika u SDS-u doveo je do krvljenja potencijalnih kandidata. Tada je Bosić ukinuo to i izmislio mjesto predsjednika Glavnog odbora SDS-a, funkciju koju je on praktično obavljao do tada. Time je spriječio najzbiljnije kandidate, Darka Babalja i Nenada Stevandića, da uopšte razmišljaju o pomenutoj poziciji. Danas Stevandić ima svoju stranku, a Darko Babalj uopšte nije član Glavnog odbora, iako je poslanik i predsjednik Gradskog odbora SDS Istočno Sarajevo. Sjedanjem u fotelju RAK-a u Upravni odbor dovodi, navodno, "svoje" ljude, među njima i Dejanu Radovanović Šarenac. Nerijetko se može čuti da mu se mandat svodi na distanciranje od SDS, što je posebno zapaženo u Istočnoj Ilidži, mada i dalje redovno bistri politiku i hejtje po ilidžanskim restoranima. Ovaj put protiv Mirka Šarovića, sa istomišljenicima Vukotom Govedaricom i Dragom Ćuzulanom.

Stručnjak za bezbjednost Ratimir Antonović upozorava

Ratimir ANTONOVIĆ

Postoji opasnost od izbijanja trećeg svjetskog rata

Bezbjednosna prijetnja čitavom svijetu je opasnost od izbijanja Trećeg svjetskog rata, rekao je za Faktor doc. dr Ratimir Antonović, profesor Fakulteta za pravo, bezbjednost i menadžment iz Niša.
Otvorena opasnost po svjetski mir je i moguća havarija nuklearnih elektrana, kojih u Ukrajini ima mnogo, a do kojih se, kako kaže, može doći kao rezultat ratnog djelovanja. Antonović se nuda da će pregovori Rusije i Ukrajine urodit plodom, ali bez posredništva zapadnog faktora, jer su zemlje bivše Jugoslavije na svojoj koži osjetile kako to izgleda kad SAD „donose mir“ i kad poslije sukoba počinju da grade svoje vojne baze i pretvaraju te zemlje u svoje kolonije. Antonović pojašnjava i zašto sukob na relaciji Rusija i Ukrajina ima ozbiljan potencijal da promijeni čitavu svjetsku konstelaciju. Zna i koji će svjetski problemi, koji su godinama gurani pod tepih, početi da se lančano otvaraju i izazivaju nove sukobe na tlu čitavog svijeta.

**Faktor: Kakav očekujete
ishod vojnih operacija
Rusije u Ukrajini?**

Antonović: Obe sukobljene strane neminovalno moraju sjesti za pregovarački sto. Iskreno se nadam da će se to desiti što prije kako bi se predupredile ljudske žrtve i besciljno stradanje nedužnog civilnog stanovništva. Mir mora biti imperativ svim stranama u ovom sukobu. Međutim, nadam se da ni ruska ni ukrajinska strana neće prihvati posredništvo zapadnog faktora u rješavanju sukoba, jer mi, državljeni bivše Jugoslavije na svojoj koži smo osjetili kako to izgleda kad SAD donose mir i kad poslije sukoba počinju da grade svoje vojne baze, a zemlju počinju da pretvaraju u njihovu koloniju. Takođe, podržavam da se mirovni pregovori vode u Beogradu, tim prije što je Srbija jasno i nedvosmisleno zauzela neutralni stav i nije se deklarisala ni na rusku ni na ukrajinsku stranu. Ujedno, Srbija je relativno skoro izašla iz sličnog sukoba koji je imala sa svojim zapadnim susjedima, pa na ličnom iskustvu može pomoći Rusima i Ukrajinima da nađu održivo rješenje koje će donijeti

mir.

**Faktor: Koje sve pro
mjene se mogu očekiva
ti na globalnom nivou
nakon ovog sukoba?**

Antonović: Sukob na relaciji Rusija-Ukrajina ima ozbiljan potencijal da promijeni čitavu svjetsku konstelaciju. Treba istaći da se „ukrajinski problem“ gaji i razvija već duži niz godina od tzv. Narandžaste revolucije, trovanja bivšeg ukrajinskog predsjednika i velikih protesta u Kijevu. Sukob je pomognut i velikim međunarodnopravnim nonsensom priznaja tzv. države Kosovo, iako ta tzv. država nikad ne može da stekne taj status prema međunarodnopravnim regulativama i standardima. Zapadne sile sad znaju da optužuju Rusiju da ugrožava teritorijalni integritet Ukrajine kao međunarodnopravno priznate države. A kako

im to isto nije smetalo kad je Kosovo i Metohija, kao integralni dio Republike Srbije otet od Srbije i kako ne postoje bilo kakve reakcije na tvrdnje albanskog premijera Edija Rame da će se Kosovo pripojiti Albaniji i time realizovati projekat Velike Albanije? Time je samo otvorena Pandorna kutija i lično očekujem da će mnogi slični svjetski problemi, koji su godinama gurani pod tepih, početi da se lančano otvaraju i izazivaju nove sukobe na tlu čitavog svijeta.

**Faktor: Kako gledate na
najave snabdijevanja
Ukrajine oružjem od
strane zapadnih zema
ljija, kao i njihove sank
cije Rusiji?**

Antonović: Savezništvo Ukrajine i zapadnih zemalja je očigledno od samog početka sukoba.

Ako ćemo pošteno da govorimo, da nije bilo vjetra sa zapada, do ovog sukoba vjerovatno ne bi ni došlo. Danas, kad je sukob izazvan i kad je ruska strana pokazala svoju očekivanu vojnu nadmoćnost, zapadne države kao glavni inspirator moraju da pomognu Ukrajini da ne bi doživejala svoj vojni krah. Kijev je u plamenu, ukrajinski predsjednik Zelenski je u izgnanstvu. Dakle, Ukrajina je na koljenima. Nisam siguran koliko zapad sad i može nešto da pomogne, a takođe nisam siguran zašto zapad do sad već nešto nije preduzeo, nego je svoje prijatelje stavio u ovako težak položaj. Što se sankcija tiče, mislim da one Rusiju neće nešto mnogo pogoditi, a da će recipročne mjere Rusije prema zapadu za zapadni svijet imati daleko pogubnije posljedice. Sjetimo se samo da se skoro cijela Evropa grije na ruski gas i zapitajmo se kako će ta ista Evropa izgledati ako im se svi dotoci ruskog gasa ukinu.

**Faktor: Da li očekujete
i kakve nove pritiske
na Srbiju, nakon što
je pružila podršku in
tegritetu i poštovanju
granica Ukrajine, ali i
odbila da uvede sank
cije Rusiji?**

Antonović: Republika Srbija je donijela zrelu diplomatsku odluku kojom je samo dodatno učvrstila svoj nezavisni stav. Mislim da je jedino takva odluka bila ispravna, jer ne poštovati teritorijalni integritet Ukrajine bi značilo posredno priznavanje nezavisnosti Kosova. Krajnje bi bilo licemjerno da apelujemo na cio svijet da zaštitи naš teritorijal-

OPASNOST OD HAVARIJE NUKLEARNIH ELEKTRANA

Faktor: Šta je trenutno najveća bezbjednosna prijetnja u regionu?

Antonović: Bezbjednosna prijetnja čitavom svijetu je opasnost od izbijanja Trećeg svjetskog rata. Svi elementi su postignuti: imamo dvije zaraćene strane, dvije alijanse, jednu za Rusiju, drugu za Ukrajinu, zahtjeva se od svih zemalja svijeta da se deklarišu kojih strani pripadaju i stvara se antagonizam između onih koji su proruski i proukrajinski orijentisani. O rizicima izbijanja Trećeg svjetskog rata i posljedicama istog mislim da ne treba govoriti. Takođe, kao otvorena opasnost po svjetski mir jeste moguća havarija nuklearnih elektrana kojih u Ukrajini ima mnogo, a do kojih može doći kao rezultat ratnog djelovanja. Svi znamo šta bi to značilo po svjetski mir, bezbjednost i sigurnost ljudskih života.

ni integritet, a da mi, sa druge strane, ne poštujuemo teritorijalni integritet Ukrajine u sličnoj situaciji. Opet, uvođenje sankcija Rusiji od strane Srbije bi za Rusiju bile beznacajne, a za Srbiju pogubne. Osim snabdijevanja gasom, koje imamo samo i isključivo iz Rusije, naša privredna djelatnost je vrlo intenzivna prema Rusiji, naročito po pitanju izvoza poljoprivrednih proizvoda. Uvođenjem sankcija Rusiji bi odsjekli vitalne grane: snabdijevanje gasom i energentima i spoljni izvoz poljoprivrednih proizvoda. Takođe, ne treba zaboraviti i na dugogodišnje prijateljske odnose sa Rusijom, veliku vezanost naša dva naroda i uvijek iskazano bratstvo i prijateljstvo.

Što se pritisaka tiče, oni su već prisutni. Predsjednik Srbije Aleksandar Vučić je neposredno prije donošenja ove odluke imao vrlo

intenzivne razgovore sa ambasadorima kvinete, koji su jasno iznjeli stav da Srbija treba da uvede sankcije Rusiji i da EU to od nje zahteva, kao od države koja pretende da postane član evropske porodice. A ja se pitam do kad će nam to učlanjenje u EU biti štap i šargarepa kojom će nas zapad učenjivati. Pogledajte samo kakve države su primili u svoje članstvo, a Srbiji se traži „dlaku u jajetu” i razlog da ne bude primljena. Mi smo do sad te EU vidjeli uglavnom prijetnje i ucjene, tako da se ucjena nadam, a nadam se i da ćemo ostati dosljedni u ovom neutralnom stavu.

Faktor: Taj stav zastupaju i zvaničnici Republike Srpske, a srpski član Predsjedništva BiH Milorad Dodik smatra da i BiH treba da ostane neutralna, a s tim se ne slažu u drugom entitetu, odnosno

biti stav Evropske unije i SAD, jer Republika Srpska ne podržava sankcije Rusiji?

Antonović: Opšte je poznato da bošnjačkoj strani nije ništa prihvatljivo što dolazi od Milorada Dodika i Republike Srpske. Oni bi negirali sve što on izgovori. A po ovom pitanju neslaganja su velika, jer Dodik slijedi politiku Srbije, dok Bošnjaci i Hrvati imaju svoje uzore na zapadu. Politika neutralnosti je politika nezamjeranja, što je nama malim narodima na Balkanu jedini način da ne uđemo u bilo kakve nove sukobe. Stoga, politika neutralnosti nam svima donosi mir i stabilnost. Neutralnost je politika nezamjeranja i zato treba i BiH da slijedi primjer Srbije. Dakle, podržavam stav Milorada Dodika i mislim da bi značaj takve odluke trebalo da vide i predstavnici Bošnjaka i Hrvata u Predsjedništvu BiH. Bar bi oko ovako vitalnog pitanja trebalo da nađu kompromis i zanemare lične animozitete i političke antagonizme.

Faktor: Kako komentarišete informacije o dobrovoljcima iz regionala koji se bore na strani Ukrajine?

Antonović: Vrlo opasna i štetna pojava koja suštinski derogira stav Srbije o neutralnosti. Vjerujem da se radi o izolovanim pojedincima, ili manjim organizacijama bez većeg društvenog i političkog značaja. Ne treba zaboraviti da imate u svakom ratu te tzv. svjetske borce koji idu na sva moguća ratna žarišta i bore se. Tako je bilo i u ratu u BiH kad su se na strani Bošnjaka borili mudžahedini.

S.S.

Federaciji BiH. Da li će to biti novi kamen spoticanja u odnosima sa Bošnjacima i Hrvatima, odnosno kakav će

DODATNA DESTABILIZACIJA

Faktor: Šta će za Srbiju, odnosno njene susjedne zemlje ili region, značiti priliv velikog broja izbjeglica sa ukrajinske teritorije?

Antonović: Mi se već uveliko borimo sa migrantskom krizom. Prihvativi centri u Srbiji su puni izbjegličkog življa iz Azije, koji su u tranzitu kroz Balkan. Nov talas izbjeglica iz Ukrajine može samo da doprinese dodatnoj destabilizaciji. Međutim, mislim da naše područje neće biti destinacija ukrajinskim izbjeglicama. Prema mojim saznanjima, Ukrajinci uglavnom bježe u Rusiju i Bjelorusiju, u koju je pobegao i Volodimir Zelenski, ukrajinski predsjednik.

HRVATSKO-UKRAJINSKE VEZE

Faktor: Hrvatski premijer Andrej Plenković najavio je slanje zaštitne opreme i oružja Ukrajini? Vaš komentar?

Antonović: Ne iznenaduje me uopšte ta vrsta saradnje, pogotovo ako u obzir uzmem fašističku istoriju i Hrvatske i Ukrajine u Drugom svjetskom ratu. Takođe, stav Hrvatske je konsekventan stavu zapada koji podržava Ukrajinu u ovom sukobu, te Hrvatska kao punopravna članica EU zapravo slijedi politiku EU i stav da Ukrajinu treba podržati. Nisam jedino siguran da će ta hrvatska pomoći u naoružanju nešto suštinski pomoći ukrajinskoj vojsci, jer, ako je suditi prema izvještajima sa ratišta, ruska vojska ofanzivno napreduje u osvajanju ukrajinske

Teška robija zbog loše imitacije

Darko Pavlović iz Banjaluke ni danas ne zna kako je u njegovim rukama završila falsifikovana novčanica od 50 konvertibilnih maraka. Ipak, dobro pamti proceduru koja je uslijedila nakon što mu je u jednom tržnom centru skrenuta pažnja da je novac kojim pokušava da plati lažan. Zato pazite. Iako ih nema puno u opticaju, kao što se u prvih mah može pomisliti, uvijek postoji vjerovatnoća da će falsifikovane novčanice završiti i u vašem novčaniku.

Ako, u neznanju, njima pokušate da platite, možete ostati i bez para i robe, a ukoliko svjesno rasturate lažni novac, slijedi vam kazna i do deset godina zatvora.

„Crvena“ najtraženja

Upravo je falsifikovanih novčanica od 50 KM najviše oduzeto u Republici Srpskoj u 2021. godini. Iz Ministarstva unutrašnjih po-

slova Republike Srpske za Faktor su potvrdili da su lani evidentirali 12 krivičnih djela kriptovorenja novca, pri čemu je nadležnim tužilaštvo podneseno isto

toliko izvještaja protiv 14 osoba. Ako je suditi po podacima policije, lažnih novčanica je u 2021. godini bilo nešto malo manje u opticaju nego 2020. godine.

Evro na cijeni

U Srpskoj su u 2021. godini oduzete ukupno 44 falsifikovane novčanice od kojih devet kriptovorenih novčanica konvertibilnih maraka

i to jedna u apoenu od 100 KM, šest od po 50 KM i dvije novčanice od po 10 KM, podaci su Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske. Evro je lani bio

primamljiviji falsifikatorima. Kada su u pitanju apoeni, najviše je oduzetih lažnih novčanica od po 100 evra (ukupno 22), četiri u iznosu od 50 evra, osam od po 20 i jedna novčanica od 200 evra.

Dobojska „štamparija“

Već početkom ove godine zabilježeni su novi slučajevi stavljanja u promet kriptovorenog novca. Krajem januara ove godine policija u Doboju je imala posla sa mlađim maloletnikom koji je putem društvenih mreža prodavao lažne novčanice, tzv. filmski novac. Radilo se o ukupno 1.996 lažnih novčanica KM i 1.041 novčanica evra, u vrijednosti od 193.700 KM, odnosno čak 125.200 evra. Iako su imali natpis „lažni novac“, koji se nalazi na prednjoj strani u donjem lijevom uglu, na mjestu gdje inače stoji potpis guvernera, ali i natpis „samo za filmsku upotrebu- replika - kopija“, ovom maloletniku su se na oglas javili i kupci. Možda je upravo iz dobojske kućne „štamparije“ izrao falsifikovani novac koji se u gotovo isto vrijeme pojavio u prometu na području Prijedora, Kozarske Dubice, Novog Grada, Bihaća, Bosanske Krupe i Velike Kladuše. Radilo se o apoenima od 10, 20, 50 i 100 KM, koji, iako falsifikati, izgledom su, po tvrdnjama policije, autentično odgovarali ispravnim novčanicama. Upozorili su da je nepoznata osoba iskristila nepažnju službenika javnih i privatnih poslovnih subjekata,

uslijed nedostatka uređaja za provjeru ispravnosti novca te falsifikovane novčanice stavlja u promet. Za Tužilaštvo BiH je bilo jasno da se radi o krivičnim djelima falsifikovanja novca.

Kako prepoznati „lažnjak“?

Sudeći po podacima policije, do sada se pokazalo da je lažni novac vrlo loše kvalitete i lako se može prepoznati provjerom zaštitnih obilježja. Od autentičnih se mogu razlikovati vizuelno, po dimenzijama, težini, materijalu, magnetnim svojstvima, detaljima u kovanju i slično. Građani treba da obrate pažnju na

stavljanju krivično djelo.

to da osim papira, koji je specifičan i može se na dodir razlikovati od običnog, novčanice sadrže zaštitna obilježja koja se mogu provjeriti bez upotrebe bilo kakve dodatne opreme. Tako npr., kada se novčanica okreće prema svjetlu, u papiru se mogu vidjeti vodeni znak i zaštitna nit. Novčanice imaju i reljefnu štampu koja se može osjetiti pod prstima (portret i tekstovi na licu kod KM novčanica). Postoje i optički

promjenjivi elementi koji mijenjaju izgled ili boju pri promjeni ugla pod kojim se novčanica posmatra, naveli su iz Centralne banke. Ukoliko se dogodi da građani posumnjuju da se kod njih nalazi kriptovorena novčanica i kovanica, mogu je predati organima Ministarstva unutrašnjih poslova. Iz policije apeluju na građane da obrate pažnju i dodatno provjeravaju novac prilikom primopredaje.

G.S.

VELIKE KAZNE ZA FALSIFIKAT ORIGINALA

Možda su zaprijećene velike kazne jedan od razloga zašto falsifikovanje novca nije tako česta pojava. Naime, ko načini lažan novac s ciljem da ga stavi u opticaj kao pravi, ili ko preinaci pravi novac s ciljem da ga stavi u opticaj, ili ko lažan novac stavi u opticaj, kazniće se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

Osim izrade i stavljanja u opticaj kriptovorina, kažnivo je i neprijavljinje kriptovorenoga novca, kao i njegovo dalje proslijedjivanje. Krivičnim zakonom BiH predviđeno je da i onaj ko zna da je lažni novac načinjen ili stavljen u opticaj, a to ne prijavi, biti kažnen novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine. Kriptovoreni novac je bezvrijedan i ne može biti zamijenjen. To znači da, ako ste predali banci, primjera radi 100 KM za koje sumniate da je „lažnjak“, Centralna banka nakon analize zadržava lažni novac bez nadoknade. Zato dobro pazite što uzimate u ruke.

OPREZ NA OVIM MJESTIMA

U jednoj od banjalučkih mjenjačnica za Faktor su rekli da se rijetko susreću sa lažnim novčanicama. Falsifikatori mahom pokušavaju kriptovoreni novac da stave u promet, ali ne i da ga mijenjaju za neku drugu valutu. Lažni novac se najčešće pojavljuje na pijacama i prodavnicama i to, kažu u policiji, uglavnom vikendom i kada je gužva na mjestima, poput noćnih klubova i diskoteka. Falsifikuju se i kovance. Zadnjih godina najčešće od jedne, a zatim i pet KM.

CARINICI BEZ MILOSTI: Uništili više od 2.600 automobila

U starom željezu završilo je 2.639 vozila u BiH, a koja su ranije oduzeta zbog carinskih prekršaja. Tokom 2021. godine postupak uništenja, koji je započet u prethodnim godinama, sproveden je nad ukupno 2.179 vozila. Radilo se o automobilima koji su bili smješteni u Centralnom skladištu Uprave za indirektno oporezivanje u Banjaluci, te u regionalnim centrima Banja Luka, Sarajevo i Tuzla. U 2020. godini postupak uništenja je sproveden nad 460 vozila i u regionalnom centru Mostar, tako da je ukupno uništeno 2.639 vozila u periodu od 2020-2021. godine, potvrđeno je za Faktor u Upravi za indirektno oporezivanje BiH.

Stariji od 7 godina

U skladištima Uprave, dugi niz godina nalažio se veći broj putničkih motornih vozila oduzetih u carinskim prekršajima. U pitanju su četvorotočkaši nad kojima nikad nije bio sproveden postupak carinjenja, samim tim ni postupak registracije u

BiH. Iz tog razloga, najveći broj takvih vozila nije mogao biti predmet javne prodaje, jer ne ispunjavaju uslove za stavljanje u slobodan promet i prema ranije važećoj Odluci o ograničenju uvoza putničkih automobila, s obzirom da su bila starija od sedam godina. U međuvremenu, zbog dugogodišnjeg stajanja ta vozila su doslovno potpuno propala i UIO ih je mogla jedino uništiti i prodati u staro gvožde.

Zasukali rukave

Vrijednost oduzete robe koja se trenutno nalazi u skladištima Uprave za indirektno oporezivanje iznosi čak 22.054.437,38 KM. Mahom je riječ o robici široke potrošnje, poput raznih tehničkih uređaja, odjevnih predmeta, obuće, akciznih roba, i prodati u staro gvožde.

u slobodan promet i prema ranije važećoj Odluci o ograničenju uvoza putničkih automobila, s obzirom da su bila starija od sedam godina. U međuvremenu, zbog dugogodišnjeg stajanja ta vozila su doslovno potpuno propala i UIO ih je mogla jedino uništiti i prodati u staro gvožde.

u BiH donose odluke o daljem postupanju sa ovim predmetima. U slučajevima kad nadležni sudovi donesu pravosnažne i izvršne odluke o njihovom trajnom oduzimanju i iste stave na dalje raspolažanje UIO, takva roba se izlaže postupku prodaje ukoliko nema daljih prepreka za njeno stavljanje u slobodan promet na teritoriji BiH.

„Dakle, postupanje UIO sa oduzetom robom, određeno je u zavisnosti od konačnih sudske odluka, ali i ispunjenosti uslova za puštanje u slobodan promet na teritoriji BiH“, pojašnjeno je za Faktor u UIO. U slučaju izlaganja robe postupku prodaje, cijena se određuje kako je propisano Odlukom o prodaji carinske robe, ali se uzimaju u obzir i drugi relevantni pokazatelji kao što su karakteristike i stanje konkretnе robe, situacija na tržištu i slično.

Najtraženi motocikli i mobiteli

Tehnička roba, odjeća, ali i papuče... Važno je napomenuti da se roba najčešće prodaje u lotovima, u kojima se nalazi veća količina robe i gdje pravo kupovine mogu imati samo lica registrovana za obavljanje odredene djelatnosti.

„Najveća prodajna cijena jednog LOT-a u prethodnom periodu na nivou UIO ostvarena je u Regionalnom centru Tuzla i to u vrijednosti od 150.000 KM. Radilo se o robici široke potrošnje - razna tehnička roba, odjevni predmeti, papuče...“, rečeno nam je u UIO.

Fizička lica, s druge strane mogu učestvovati u aukcijama na kojima se prodaje roba za koju se može pretpostaviti da će služiti za dalju ličnu upotrebu i da se sa tako kupljenom robom neće obavljati bilo kakva poslovna djelatnost u smislu dalje prodaje.

M.I.

„SKRŠILI“ DUVAN I PIĆE

Uglavnom se uništava akcizna roba, poput duvana i duvanskih prerađevina, ili alkohola i alkoholnih pića.

Iz Uprave su nam pojasnili da je takvo postupanje određeno iz razloga što se za ovako oduzetu robu ne zna njen porijeklo i ne zna se šta je sastavni dio ovih proizvoda, pa bi eventualna konzumacija mogla biti štetna po zdravlje građana ako bi se ovakva vrsta robe izložila daljoj prodaji. Vrijednost uništene robe u 2021. godini u skladištima UIO iznosila je 1.515.209,55 KM.

Penziju primaju sedam decenija

Poštari na vrata nekoliko penzionera u Republici Srpskoj kucaju gotovo pa 70 godina. Među deset najstarijih korisnika prava na penziju, prema navršenim godinama života je F.D. (1923) iz Stare Hercegovine. Ova osoba porodičnu penziju prima još od 28. avgusta 1954. godine ili čak 68 godina, potvrđeno je za Faktor iz Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske. Osim Hercegovaca, najdugovječniji su penzioneri iz Krajine. Svi su rođeni u drugoj deceniji prošlog vijeka.

Mnogo duže od pola vijeka

Na spisku deset najstarijih penzionera je i B.D. (1925), iz regije Bihać. Korisnik je porodične penzije od 16. februara 1954. godine ili 68 godina. Iz prijedorske regije je još jedan dugogodišnji korisnik porodične penzije, K.N. (1925), koji prima penziju od 4. februara 1955. godine ili 67 godina. Isto toliko godina i H.F. (1925), iz regije Banjaluka, dobija porodičnu penziju još od davne 1955. Osoba K.J. (1927), sa prebivalištem u Hrvatskoj, dobila je samostalnu (invalidsku) penziju 1. februara 1956. godine, ili prije 66 godina. Isto toliko godina i B.J. (1927), sa prebivalištem u regiji Sarajevo, prima porodičnu penziju. Prema podacima Fonda dostavljenim Faktoru, osoba A.M. iz hercegovačke regije ima 97 godina, a porodičnu penziju zaslужila je prije 65 godina.

Uskoro stogodišnjaci

Pune 63 godine K.R. (1923) iz Stare Hercegovine je korisnik porodične penzije, a sredinom decembra naredne godine napuniće 100 godina života. I osoba L.M. (1927) godine, sa prebivalištem u Vojvodini, mjesечно dobija ček po osnovu porodične penzije još od 1. decembra 1958. godine ili 63 godine. Poštar je prvi put, donoseći invalidsku penziju, zazvonio na vrata U.D. (1924) iz prijedorske regije daleke 1960. ili prije 62 godine. Iako je čovjek star onoliko koliko se osjeća stari, svi pomenuti penzioneri mogu se pohvaliti zavidnim godinama kako života, tako i penzionog staža.

Prednjače žene

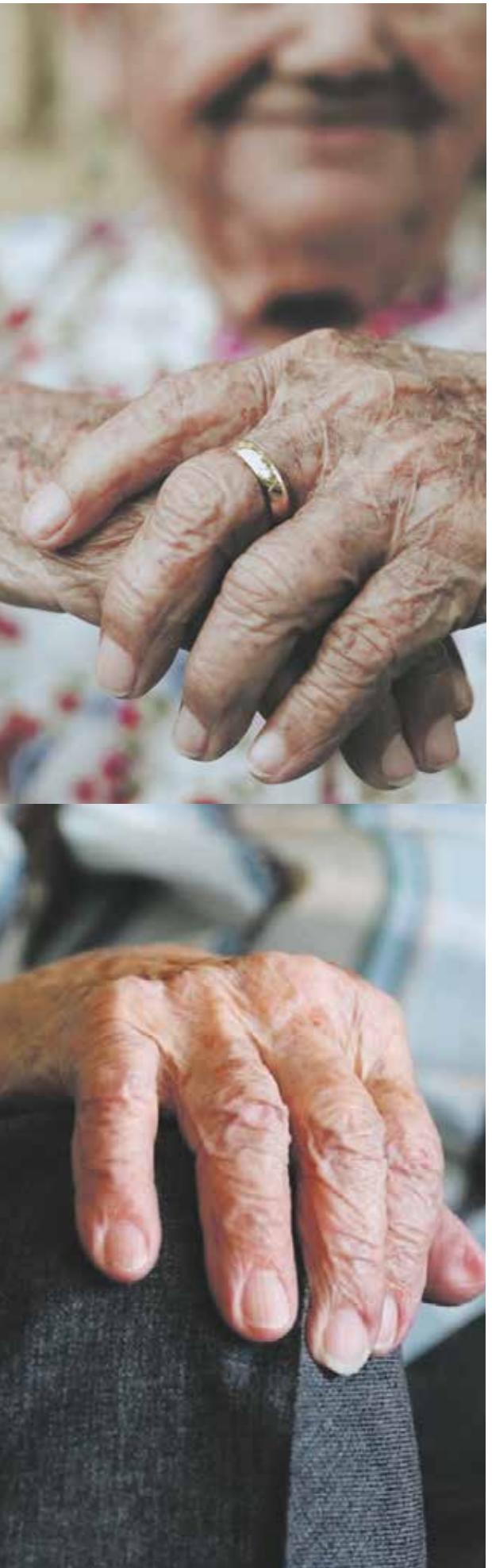
Statistika Fonda penzijsko i invalidskog osiguranja Republike Srpske pokazuje da na spisku navedenih deset najstarijih njihovih korisnika, po godinama života, kao i dužini perioda korištenja prava na penziju, prednjače žene. Za žene u penzijskom sistemu Republike Srpske postoje zakonska mogućnost ostvarivanja prava pod povoljnijim uslovima (35 godina staža osiguranja i 58 godina života). I životni vijek žena (79 godina) na ovim prostorima duži je u odnosu na muškarce (75 godina), kao i gledano u Evropi i šire, pa onda žene duži vremenjski period koriste pravo na penziju, napominju iz Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske. A.J.

NAJVIŠI IZNOS 2.268 KM

Najviša isplaćena penzija za januar 2022. godine u Republici Srpskoj bila je 2.268,67 KM, i taj konkretni iznos prima samo jedan korisnik. Penziju u rasponu od 1.500 KM i više, do iznosa najviše penzije, prima ukupno 273 korisnika, dok mjeseci ček od 1.300 do 1.500 KM, što se za naše uslove takođe smatra kao veća penzija, dobija 635 korisnika. Iznos od 1.300 KM do iznosa najviše penzije prima ukupno 908 korisnika.

SMANJUJE SE BROJ KORISNIKA

Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje je na kraju prošle godine imao 272.585 korisnika prava na penziju, od kojih 220.389 sa prebivalištem u Srpskoj i 52.196 van njenih granica. Broj penzionera lani je povećan za 1.581 (što je u posljednjih 20 godini najmanje povećanje). Primjera radi, povećanje broja korisnika u 2020. godini je bilo 3.525, a godinu dana ranije 3.527. U dobrovoljnom osiguranju, u Srpskoj ima svega 1.036. osiguranika.

Jezik ljubavi kroz fizički dodir

Nije sve u seksu?

Vjerovatno svi nešto znaju o jezicima ljubavi, jer kada je u pitanju izgradnja trajnih veza, onih romantičnih i platoskih, ovi jezici su od suštinske važnosti. Za one koji ne znaju, slijedi kratka lekcija, jer stručnjaci za intimnost smatraju da je to tajno oružje za izgradnju odnosa.

„Vrlo jednostavno, jezici ljubavi objašnjavaju kako različiti ljudi daju, primaju i osjećaju ljubav“, objašnjava erotski edukator Tejlor Sparks. Zato je učenje jezika ljubavi drugih ljudi toliko važno.

Ljudi teže ka jednom od pet jezika ljubavi kada pokazuju naklonost: fizički dodir, kvalitetno zajedničko vrijeme, riječi, djela i pokloni. Ovi jezici ljubavi, o kojima je u svojoj knjizi pisao stručnjak za veze Geri Čepmen, otkrivaju ne samo kako pokazuјete svoju ljubav, već vjerovatno i kako želite da primite ljubav, piše Cosmopolitan magazin.

Prvi korak u cijelom ovom procesu je da naučite koji su vaši i jezici ljubavi vašeg partnera.

Evo besplatnog testa jezika ljubavi koji možete da uradite bukvalno odmah, a kada to završite, drugi korak je učenje o vašim specifičnim jezicima ljubavi. Ako ste

otkrili da je fizički dodir visoko rangiran na vašoj ili listi vaše voljene osobe, došli ste na pravo mjesto.

P.S. Ako imate drugačiji jezik ljubavi, bez brige.

Zagrli me snažno!

„Ljudi fizičkim dodirom daju i primaju ljubav tako što dodiruju ili grle“, objašnjava trener za saštanke Damona Hofman.

I dok bi vaš um mogao odmah da pomisli na seks, to vjerovatno nije jedina vrsta fizičkog kontakta koja je ljudima potrebna. Bilo koji oblik intimnog dodira – zagrljaji, poljupci, udarci po zadnjici, češljanje kose, trljanje stopala i držanje

za ruke – oblik je fizičkog dodira.

Naravno, dok je seksualno izražavanje vjerovatno od vitalnog značaja za one sa ovim jezikom ljubavi, važne su i druge vrste kontakta sa prijateljima i porodicom. Stvari kao što su maženje sa roditeljima, grljenje prijatelja ili masaža imaju tendenciju da veoma znače za ljude koji se fizički dodiruju.

I prije nego što po mislite da bi ovo moglo zvučati nekako plitko, svi stručnjaci su saglasni - nema ništa loše u jeziku ljubavi fizičkog dodira! U stvari, ni sa jednim od njih nema ništa loše, jer kako Hofman objašnjava, jezici ljubavi su jednostavno

„alati za bolje razumijevanje sebe“ i ljudi oko vas.

„Kao što je ranije pomenuto, mi težimo da volimo na način na koji želimo da budemo voljeni“, objašnjava Sparks. „Dakle, ako vas neko stalno i dosljedno drži za ruku, dodiruje neke dijelove vašeg tijela (ne uvijek na seksualni način), i želi da bude fizički povezan sa vašim ramenima, koljenima, stopalima, to je prilično dobar pokazatelj da iz njega „govori“ fizički dodir, jedan od jezika ljubavi.“

Koji su primjeri?

Dobra stvar u vezi sa jezikom ljubavi fizičkog dodira je što ne samo da

imate puno opcija, već to možete izraziti u bilo kom trenutku. Ipak, vrste dodira mogu se veoma razlikovati od osobe do osobe, tako da je razgovor o željama i potreba od vitalnog značaja, kao i dobijanje saglasnosti da to radite.

Pored toga, važno je napomenuti da nikada niste u obavezi da dodirnete nekoga ili da stupite u kontakt sa njim na način da se osjećate nesigurno ili neprijatno, bez obzira na njihov jezik ljubavi.

M.N.

Srećom, postoji više mogućnosti da pokažete ljubav na ovaj način razmjene bliskoštosti.

Evo nekoliko ideja o fizičkom dodiru koje su održali stručnjaci, u rasponu od mahom platoskih do seksualnijih, u zavisnosti od statusa vaše veze:

- Grljenje kao pozdrav/doviđenja
- Ljubljenje u obraz kao pozdrav/zbogom
- Sjedenje blizu nekoga
- „U bilo koje vrijeme“ zagrljaji
- Položite glavu na njihovo rame
- Masiranje njihovih ramena ili ruku
- Platonsko maženje
- Ne tako platosko maženje
- Igranje sa njihovom kosom
- Milovanja
- Iskazivanje naklonosti u javnosti
- Senzualna predloga
- Započnite seks
- Isprobavanje novih seksualnih položaja